

SRBIJA: SKUPSTINA ODBACILA SREBRENICKU DEKLARACIJU

Author: [Danica Vucenic](#)

Bojazan od mogućnosti da bi Srbija mogla placati ratnu odštetu potopila planove za usvajanje deklaracije o masakru iz 1995. godine.

Skupština Srbije nije formalno osudila ratne zločine počinjene u Srebrenici što je, kazu posmatraci, još jedan znak nespremnosti za suocavanje s prošlostu.

Posmatraci veruju da parlament zazire od mogućnosti da bi deklaracija o Srebrenici mogla uticati na tekuci postupak pred Međunarodnim sudom pravde koji je Bosna i Hercegovina pokrenula protiv Savezne Republike Jugoslavije 1993. godine.

U tom predmetu, Sarajevo je optuzilo tadašnju vladu u Beogradu za saučesništvo u genocidu. Ukoliko Bosna dobije ovaj spor, Srbija i Crna Gora, kao naslednica stare Jugoslavije, morala bi da plati ratnu odštetu.

Zvanično, međjutim, parlament nije osudio ubistvo preko 7.000 Bosnjaka iz Srebrenice u julu 1995. godine, posto se različite parlamentarne grupacije nisu mogle složiti oko toga šta bi u deklaraciji trebalo da stoji. Neki poslanici su tražili da se u tekstu konkretno spomene Srebrenica, dok su drugi zahtevali opštu osudu počinjenih zločina.

Mnoge nevladine organizacije i politički aktivisti kritikovali su neaktivnost po ovom pitanju kao dodatni dokaz nesposobnosti Srbije da u potpunosti raskine s nasledjem režima Slobodana Miloševića.

Jedan aktivista je izjavio da ga nije iznenadio ovaj neuspeh, jer bi "priznavanje srebreničkih zločina dovelo u neugodnu situaciju neke parlamentarne stranke".

Manjinska vlada Vojislava Kostunice upravlja zemljom uz podršku Miloševićeve Socijalističke partije Srbije, SPS, a najjača opoziciona stranka, sa 83 poslanika u 250-clanoj Narodnoj skupštini, je Srpska radikalna stranka, SRS, čiji je lider Vojislav Seselj u Hagu, zajedno sa Miloševićem.

Prvobitna verzija deklaracije, koja je predložena parlamentu za usvajanje pre nekoliko sedmica, potekla je, zapravo, potekla od osam nevladinih organizacija i dva poslanika u parlamentu, Natase Micic i Zarka Koraca.

Biljana Kovacevic-Vuco, predsednik Komiteta pravnika za ljudska prava, koji je izradio tekst predloga deklaracije osam nevladinih organizacija, objasnila je za IWPR/BIRN čemu su se nevladine organizacije nadale.

"U deklaraciji nevladinih organizacija predlaže se da se država Srbija jasno ogradi u odnosu na genocid u Srebrenici i sve što je učinjeno u ime Srbije", kaže ona.

Andrej Nosov, direktor Inicijative mladih za ljudska prava, jedan od pomenutih osam nevladinih organizacija, izjavio je za IWPR/BIRN da bi usvajanje deklaracije o genocidu u Srebrenici značilo "priznanje da je Srbija vodila politiku genocida, da je izgubila rat, bila agresor i da za to snosi moralnu i političku odgovornost".

Njihova inicijativa je mogla nestati bez traga da nije bilo nedavnog objavljivanja sokantnog televizijskog snimka na kome se vide pripadnici srpske paravojne jedinice "Skorpion" kako ubijaju nekoliko mladih muslimanskih zatvorenika iz Srebrenice 1995. godine.

Ovi snimci, koji su sokirali srpsku javnost, prvi put su prikazani u Haskom tribunalu i na TV B92 početkom juna.

Prva je reagovala Srpska radikalna stranka, SRS koja je iznela predlog rezolucije o osudi ratnih zločina počinjenih na području bivše Jugoslavije, bez posebnog spominjanja Srebrenice.

Pod pritiskom međunarodne zajednice i srpske javnosti, predsednik skupštine Predrag Markovic je takodje pokrenuo inicijativu da se osude ratni zločini.

Ostali su se takodje uključili, pa su u parlament stigle četiri različite verzije deklaracije o ratnim zločinima.

Ne iznenadjuje, stoga, što su se ubrzo pojavile nesuglasice o tome koju deklaraciju treba usvojiti.

Kostunicina partija, Demokratska stranka Srbije, DSS, i SPS su jasno stavili do znanja da žele opštu osudu svih zločina, bez obzira na to ko ih je počinio.

U medjuvremenu, Demokratska stranka, DS, pod vodjstvom srpskog predsednika Borisa Tadic, i Srpski pokret obnove, SPO, koga predvodi aktuelni ministar inostranih poslova drzavne zajednice Vuk Draskovic, zeleli su da se posebno pomene zlocin u Srebrenici.

Mnogi posmatraci, medjutim, veruju da pravi razlog zbog koga je parlament odustao od deklaracije nije bio neuspeh oko usaglasavanja teksta ovog dokumenta. Oni, naime, smatraju da iza toga stoje iskljucivo finansijski razlozi u vezi sa tuzbom Bosne i Hercegovine pred Medjunarodnim sudom pravde.

Bosna je podnela tuzbu protiv tadašnje Savezne Republike Jugoslavije nakon otkrica zarobljenickih logora u Omarskoj i Keratermu, 1993. godine, kojima su upravljali bosanski Srbi, a gde su mnogi Bosnjaci ubijeni.

Biljana Kovacevic-Vuco veruje da rezolucija ne bi imala bitnijeg uticaja na ishod postupka pred Medjunarodnim sudom pravde u Hagu.

"Ako Medjunarodni sud pravde u Hagu presudi u korist Bosne i Hercegovine, ratnu odsetu cemo placati i posledice snositi. Znaci, to se nece izbeci negiranjem ili neusvajanjem deklaracije", smatra ona.

Vojin Dimitrijevic, ekspert za medjunarodno pravo i direktor beogradskog Centra za ljudska prava, istice da bi deklaracija o Srebrenici bila "moralni cin, koji ne bi mogao da se koristi u Medjunarodnom sudu pravde".

On je dodao da ce Bosna dobiti slucaj samo ako se ustanovi direktna veza izmedju ubistava u Srebrenici i jugoslovenskog drzavnog aparata, i ako se dokaze da Beograd nije samo pružio finansijsku podršku već i da je vojska i policija iz Srbije učestvovala u tome.

Zarko Korac, koji je podneo deklaraciju nevladinih organizacija na usvajanje parlamentu, rekao je da je sramotno to sto Srbija kasni za bosanskosrpskim entitetom, Republikom Srpskom, RS, kada se radi o priznavanju masakra u Srebrenici.

"Ta politika, ciji je rezultat ubistvo 7.800 Bosnjaka u Srebrenici, kreirana je u Beogradu", rekao je Korac za Izvestaj o balkanskoj krizi, BCR.

"I zato je najteze na mestu gde je ceo program napravljen prihvatiti odgovornost i izviniti se."

Danica Vucinic je novinarka RTV B92.

Location: [Balkans](#)
[Serbia](#)
[Bosnia and Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/srbija-skupstina-odbacila-srebrenicku-deklaraciju>